

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-758884808
DOS-2012-0003667

Bijlagen
-

Onderwerp
Vervoerplannen 2021 openbaar vervoer

Geachte Statenleden,

Hierbij sturen wij u informatie over de vervoerplannen van 2021 voor het openbaar vervoer (OV) in de concessies van de provincie Zuid-Holland. Dat is aan u toegezegd tijdens de Statencommissie Bereikbaarheid en Energie van 28 oktober 2020. Allereerst gaan wij in op het proces om tot de vervoerplannen te komen. Hierna leest u wat deze vervoerplannen per concessie inhouden.

Proces naar vervoerplannen van 2021

Door de coronapandemie is het proces met betrekking tot de vaststelling van de vervoerplannen en de nieuwe dienstregelingen dit jaar anders verlopen dan normaal. Om het OV tijdens de coronapandemie met aanzienlijk minder reizigers operationeel te houden, gebruiken de vervoerders de beschikbaarheidsvergoeding van het Rijk. Hier bent u apart over geïnformeerd door middel van de brief van 3 november jl, met kenmerk PZH-2020-756668043.

Het was noodzakelijk de voorwaarden scherp te hebben waar het OV aan moest voldoen om in aanmerking te komen voor de beschikbaarheidsvergoeding voor 2021. Doordat deze voorwaarden pas eind oktober jl. bekend zijn geworden, waren de vervoerplannen niet volgens de gebruikelijke procedure rond de zomer gereed. In korte tijd zijn de vervoerplannen opgesteld voor 2021.

Normaal gesproken zou de dienstregeling van 2021 ingaan op 12 december 2020 en zou deze gelden voor het hele jaar. Vanwege de beperkte voorbereidingstijd is dit niet meer haalbaar. Daarom gaat de nieuwe dienstregeling voor alle Zuid-Hollandse concessies in op zondag 3 januari 2021. Deze dienstregeling is bovendien flexibeler en geldt in principe voor een half jaar in plaats van een jaar, omdat de beschikbaarheidsvergoeding van het rijk ook voor een half jaar geldt. Ook wordt door de flexibiliteit het mogelijk het aanbod aan te passen aan veranderende vraag, bijvoorbeeld door de frequentie te verhogen als het weer drukker wordt in het OV.

NS zal wel op 12 december met haar nieuwe dienstregeling gaan rijden. De wijzigingen in zowel de landelijke dienstregeling als de dienstregeling van de treindienst Gouda – Alphen aan den Rijn zijn echter zo beperkt dat in de periode 12 december 2020 tot 3 januari 2021 geen situaties ontstaan waarbij overstappen op de bus niet meer mogelijk zijn.

Dienstregeling afgestemd op reizigersvraag en beschikbaarheidsvergoeding

Zoals wij u eerder schreven kan het OV in 2020 gebruik maken van de beschikbaarheidsvergoeding, waarbij het Rijk het verlies aanvult tot een niveau tussen de 93% en 95% van de kosten. Dit betekent dat de vervoerders dit jaar zelf een verlies moeten nemen van 5% tot 7% van de totale kosten. Omdat de marges in het OV laag zijn (vaak tussen 0% en 2%) is dit voor de vervoerders volgend jaar niet vol te houden.

Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over de beschikbaarheidsvergoeding voor 2021. Deze vergoeding wordt in ieder geval in de eerste helft van 2021 voortgezet. Er is afgesproken dat de vervoerders in die periode geen winst of verlies maken. Wij handhaven als provincie de volledige subsidie aan de vervoerders. Tegelijk vult Rijk de kosten in een concessie, of contract aan van 93% tot 95% van het kostenniveau. Dit betekent dat het nodig is per concessie 5% tot 7% kosten te besparen.

Daarnaast is met het Rijk afgesproken dat op korte termijn het netwerk zo goed mogelijk in stand blijft en dat gewerkt wordt aan een transitieplan om het OV na de eerste helft van 2021 klaar te maken voor de toekomst. Uitgangspunt daarbij is dat medio volgend jaar een betrouwbaar inzicht bestaat in het verdere verloop van de coronapandemie.

De vervoerders zoeken de kostenbesparing binnen hun eigen bedrijfsvoering, zoals minder flexibel personeel en materieel. Door gevraagde kostenbesparing van 5% tot 7%, samen met het verminderde aantal reizigers, is het nodig om met ingang van de nieuwe dienstregeling ook het aanbod van openbaar vervoer te verminderen. Hiermee sluiten vraag en aanbod beter op elkaar aan.

Per concessie vertaalt de kostenbesparing zich in een hoeveelheid dienstregelinguren (DRU's) die moet worden bespaard. Dit is circa 10% per concessie. Voor Connexxion geldt dat in 2021 de middelen van het amendement Knelpunten Openbaar Vervoer aflopen. Hierdoor verdwijnt het merendeel van de op basis van dat amendement ingekochte lijnen en ritten. Een aantal ritten blijft wel gehandhaafd in de nieuwe dienstregeling. Qbuzz moet relatief veel besparen op de bus, omdat op de MerwedeLingelijn weinig besparingen mogelijk zijn zonder de kwaliteit van de lijn teniet te doen.

Er kan op dit moment alleen worden bespaard in variabele kosten. De belangrijkste vaste kosten als personeel en materieel blijven grotendeels gehandhaafd, omdat de vervoerders er voor kiezen nog geen vast personeel en materieel af te stoten. Bij opschaling na afloop van de coronapandemie zijn deze namelijk naar verwachting weer heel hard nodig. Het genoemde transitieplan moet meer zicht gaan geven op de nabije toekomst van het OV binnen de verschillende concessies en de mogelijke effecten op de vaste kosten die daarmee samenhangen.

Vervoerplannen

Op basis van de volgende kaders – waarover wij u eerder per brief van 12 oktober jl. hebben geïnformeerd – hebben de vervoerders de vervoerplannen voor 2021 ontwikkeld:

- Fijnmazigheid van het netwerk zoveel mogelijk in stand houden en kiezen voor minimale vraaguitval;
- Dagdekkend R-net netwerk en sterke lijnen zoveel mogelijk handhaven;
- Opheffen van spitslijnen die weinig worden gebruikt en waarvoor alternatieven beschikbaar zijn;
- Nachtnet voor uitgaanspubliek opheffen en voor forenzen behouden;
- Een goed evenwicht in de maatregelen tussen landelijke en stedelijk gebied;

Vermindering van R-netfrequenties onder de R-netnormen is toegestaan als dit noodzakelijk is om andere lijnen overeind te houden.

Deze vervoerplannen zijn besproken in de stuurgroepen van de concessies en hebben een advies gekregen van de reizigersadviesraden.

De vervoerplannen gelden in eerste instantie tot halverwege 2021. Hierna moeten de eerste maatregelen van de transitieplannen worden geïmplementeerd, waardoor de dienstregeling waarschijnlijk zal worden aangepast. Ook kunnen de vervoerplannen tussentijds worden aangepast als de reizigersontwikkeling daar aanleiding toe geeft.

Zuid-Holland Noord

Arriva behoudt nagenoeg alle lijnen – enkele spitslijnen verdwijnen – maar verlaagt op sommige momenten de frequenties. Wel zakken de frequenties op (delen van) R-netlijnen 410 en 497 onder de minimale R-neteisen. Hierdoor kan wel het hele netwerk in stand worden gehouden.

De belangrijkste veranderingen in deze concessie zijn:

- Minder spitsritten, soms minder ritten in de daluren en het laten vervallen van lijnen en/of ritten met een extreem laag gebruik waarvoor een alternatief bestaat.
- Vervallen kleinschalig/vraagafhankelijke ritten/lijnen (onder andere lijnen 39, 210/510, 596):
- Vervallen nachtbus 800.
- Afwijken van een aantal R-net afspraken, waarbij soms met lagere frequenties dan minimumfrequenties wordt gereden (6 keer per uur in de spits, 4 keer per uur in de daluren en in de avond en op zondag 2 keer per uur);
- Flexibele buskalender 2021 (af- en opschalen wanneer nodig), met uitbreiding van de vakantiedienstregeling.

Treindienst Alphen aan den Rijn – Gouda

NS gaat geen wijzigingen doorvoeren op deze treindienst. Er zijn bijna geen besparingen haalbaar. De vaste kosten van een treindienst zijn relatief hoog, waardoor verlagen van de frequentie niet opweegt tegen reizigersverlies dat hierdoor zou optreden. Met NS zal in het kader van het transitieplan gekeken worden welke maatregelen in de loop van 2021 genomen kunnen worden om kosten te besparen en/of inkomsten van de lijn te vergroten.

Drechtsteden Molenlanden Gorinchem

De maatregelen van Qbuzz zijn grotendeels in twee type maatregelen te verdelen:

- Maatregelen waarbij de paralleliteit wordt verminderd;
- Beperken bedieningsperioden en verlagen van frequenties.

Concreet houdt dit het volgende in:

- Schrappen van de eerste en de laatste rit op de MerwedeLingelijn. De bedieningstijden van de lijn zijn hiermee in overeenstemming met die van NS, waardoor reizigers op Dordrecht en Geldermalsen altijd een overstap hebben;
- Verminderen frequenties op diverse lijnen, zoals sommige lijnen van de stadsdienst Drechtsteden en R-net in de daluren;
- Opheffen van diverse spitslijnen en deze integreren in R-netlijnen;
- Op zaterdag wordt ook de zondagdienstregeling gereden.
- Inkorten diverse bussen tot Vianen Lekbrug, in plaats van doorrijden naar Utrecht.
- Samenvoegen lijnen 192 en 392 tot een nieuwe lijn 92.
- Vervallen van lijn 8 tussen Sliedrecht en Dordrecht Station. Met een overstap blijven alle haltes bereikbaar.
- Vervallen van lijn 1 in Gorinchem Oost. Deze lijn rijdt gedeeltelijk parallel met lijn 387 en de streeklijn 47 van Gelderland op het zuidelijk gedeelte van Dalem.
- De Bestelbuzz gaat als pilot voor een periode van drie maanden gratis rijden voor deur-halte vervoer. Dit is met name een belangrijke verbetering voor de bereikbaarheid van de Alblasserwaard.
- Vervallen van de nachtlijnen.

Hoeksche Waard/ Goeree-Overflakkee

Connexxion voert de volgende veranderingen door:

- Verlagen van frequenties in de spits. Dit geldt voor onder andere R-net Rotterdam – Stellendam en de spitslijnen Rotterdam – Oud-Beijerland;
- Opheffen van enkele spitslijnen waarvoor een (iets langzamer) alternatief bestaat;
- Frequentieverlagingen op het basisnet in de dal- en avonduren en op zaterdagen.

Uitgangspunt is het handhaven van de aansluitingen, die in het landelijk gebied van groot belang zijn. Uitzondering vormt buslijn 163/263 Oud-Beijerland – Rotterdam Kralingse Zoom, die wordt ingekort tot NS-station Rotterdam Lombardijen. Reizigers, vooral studenten, hebben alternatieven met RET-lijnen als metro en bus. Daarnaast wordt de (bij amendement ingekochte) buslijn 680 Heinoord – Barendrecht opgeheven vanwege het geringe aantal reizigers. Omdat het merendeel van de gebruikers scholieren zijn, wordt de opheffing pas na het schooljaar 2020/21 geëffectueerd.

Waterbus

Er wordt met de regio gekeken naar aanpassing van de dienstregeling van de Waterbus. Op dit moment wordt gedacht aan de volgende punten:

- Vervallen van de spitsboot tussen Rotterdam en Dordrecht;
- Beperken van de rechtstreekse bediening naar Kinderdijk vanuit Rotterdam en Dordrecht. Kinderdijk blijft over water bereikbaar met een overstap;

- Voor de lijn Dordrecht – Sliedrecht wordt bekeken of, en zo ja, hoe deze kan worden voortgezet.

Buurtbussen

Zoals wij u eerder hebben gemeld rijden op dit moment in al onze concessies geen buurtbussen, omdat deze eerst moesten worden omgebouwd om weer veilig te kunnen rijden tijdens de coronapandemie. De ombouw van de eerste buurtbussen vindt op dit moment plaats. De verwachting is dat de buurtbussen per concessie weer als volgt gaan rijden, mits er voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn per buurtbusvereniging:

- Zuid-Holland Noord: december 2020;
- Hoeksche Waard/ Goeree-Overflakkee: januari 2021;
- Drechtsteden Molenlanden Gorinchem: februari 2020.

In alle concessies waar de buurtbussen nu nog niet rijden zijn alternatieven voor reizigers beschikbaar. Denk daarbij aan deeltaxivervoer. Hierdoor blijft de bereikbaarheid gegarandeerd. De vervoerders communiceren over deze alternatieven op hun websites.

Tot slot

Veel reizigers zullen in meer of mindere mate wat van de nieuwe vervoerplannen merken. Gezien het lagere aantal reizigers en de voorwaarden van de beschikbaarheidsvergoeding moeten er echter maatregelen worden genomen. Wij zijn ervan overtuigd dat de manier waarop wij deze maatregelen samen met de vervoerders nemen ervoor zorgt dat zo weinig mogelijk reizigers overlast zullen ervaren. Geen reiziger blijft aan de kant staan. Iedereen kan reizen, ook al duurt het soms wat langer en komt de bus wat minder vaak.

Wij gaan samen met u binnenkort aan de slag met de transitieplannen voor het OV vanaf de tweede helft van 2021. Met de nieuwe dienstregeling voor de eerste helft van 2021 zijn wij ervan overtuigd dat er een goede basis ligt om het OV weer een belangrijke rol in de maatschappij te laten spelen als de coronapandemie voorbij is.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Zodra er ontwikkelingen zijn op het gebied van corona en OV informeren wij u daar uiteraard over.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

--	--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit